

485.

Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości

z dnia 23 czerwca 1923 r.

o przedmiocie regulowania obrotu dewizami i walutami zagranicznymi na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

W wykonaniu ustawy z dnia 2 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 25, poz. 154) zmienionej ustawą z dnia 23 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 62, poz. 459) i w myśl § 19 rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości z dnia 11 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 26, poz. 156) zarządza się co następuje:

§ 1. Waluty zagraniczne i dewizy wolno posiadać jedynie tym osobom fizycznym i prawnym, które nabyły je albo bezpośrednio z zagranicy w sposób legalny, albo w kraju od instytucji, upoważnionych przez Ministra Skarbu do transakcji obcemi walutami.

§ 2. Zakup w celu odsprzedaży walut zagranicznych i dewiz jako to: banknotów, czeków, przekazów, weksli, akredytyw i wszelkiego rodzaju pozostałości rachunkowych w walutach zagranicznych oraz sprzedaż tychże, dozwolona jest wyłącznie instytucjom finansowym, którym Minister Skarbu udzielił zezwolenia na dokonywanie tych transakcji. Instytucje te otrzymują nazwę banków dewizowych. Prawo sprzedaży walut i dewiz może być ograniczone do pewnych oddziałów banków dewizowych.

§ 3. Minister Skarbu w miarę potrzeby może udzielić innym instytucjom finansowym prawa zakupu walut zagranicznych i dewiz, lecz wyłącznie w celu odsprzedaży tychże bankom dewizowym. Instytucje takie otrzymują nazwę komisjonerów dewizowych.

§ 4. Bankom dewizowym wolno dokonywać sprzedaży walut zagranicznych i dewiz osobom fizycznym i prawnym wyłącznie dla celów następujących:

- a) na pokrycie zobowiązań zagranicznych, wynikających z legalnego przywozu towarów; dowody, na podstawie których waluta została sprzedana, winny być w oryginale złożone bankowi; w razie potrzeby oryginalne dowody mogą być przez bank z powrotem wydane pod warunkiem zaopatrzenia oryginału adnotacją, wskazującą sumę sprzedanej waluty oraz pod warunkiem zachowania przez bank uwierzytelnionego odpisu tych dokumentów;
- b) na zapłatę zaliczek za legalnie sprowadzone z zagranicy towary;
- c) na pokrycie kosztów ekspedycji i transportu towarów, oraz cła uiszczanego urzędowi celnyemu zagranicznemu;
- d) na spłatę długów zagranicznych powstałych z przyczyn gospodarczo uzasadnionych; w szczególności długów wynikających z czynności handlowych;
- e) na zapłatę premii asekuracyjnych zagranicą, o ile wynikają one z legalnych umów asekuracyjnych i reasekuracyjnych;
- f) na koszt podróży do równowartości 1.000 fr. szwajc. jednorazowo na osobę, za specjalną adnotacją na paszporcie zagranicznym; w razie wyjazdu na obszar W. M. Gdańska—nie wyżej równowartości 250 fr. szwajc. jednorazowo z adnotacją na dowodzie osobistym; w ostatnim wypadku ogólna suma walut kupionych w ciągu miesiąca nie może przynieść sumy 1.000 fr. szwajc.;
- g) na koszt utrzymania zagranicą, o ile pobyt tam jest usprawiedliwiony, do równowartości 1.000 fr. szwajc. miesięcznie na rodzinę;
- h) na utrzymanie zagranicą biur przedsiębiorstw krajowych, o ile nie mogą chwilowo utrzymać się z własnych funduszy;
- i) na wszelkie inne cele gospodarcze uzasadnione, o ile suma nie przewyższa równowartości 1.000 fr. szwajc.

Dla sum wyższych wymagane jest uzyskanie uprzedniego zezwolenia Ministra Skarbu, względnie organów przezeń wyznaczonych.

Postanowienia powyższe nie dotyczą obrotu dewizami i walutami zagranicznymi między bankami dewizowymi.

Udzielanie kredytów zabezpieczonych walutami zagranicznymi jest niedozwolone. W wyjątkowych wypadkach może Minister Skarbu udzielać bankom dewizowym zezwolenia na takie operacje.

§ 5. Osobom fizycznym i prawnym nie posiadającym praw banków względnie komisjonerów dewizowych wolno nabywać w kraju potrzebne im sumy w walutach zagranicznych jedynie w bankach dewi-

zowych. Pozbywać posiadane waluty zagraniczne i dewizy mogą te osoby w kraju tylko w bankach dewizowych lub u komisjonerów dewizowych.

Nabywca sum w walutach zagranicznych obowiązany jest na każde żądanie Ministra Skarbu, lub wyznaczonych do tego organów przedstawić dla kontroli wszystkie dowody, na zasadzie których sumy powyższe zostały przez niego w banku dewizowym uzyskane.

§ 6. Zawieranie umów obustronnie zobowiązujących (bilateralnych) w walucie zagranicznej między obywatelami polskimi, osiadłymi w kraju, jest zabronione.

Pod pojęcie obywatela polskiego należy podciągnąć w tym wypadku także osoby prawne oraz spółki mające siedzibę w kraju.

§ 7. Wywóz za granicę walut zagranicznych i dewiz dozwolony jest bez uzyskania specjalnego zezwolenia do wysokości 1.000 fr. szwajc. lub równoważności w innych walutach. Dla wywozu sum do wysokości 3.000 fr. szwajc. lub równoważności w innych walutach, wymagane jest zezwolenie Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej lub jednego z jej oddziałów. Zezwolenia na wywóz sum wyższych udziela Minister Skarbu lub wyznaczone przez niego organy.

§ 8. Wywóz za granicę marek polskich względnie niemieckich w gotowiznie, w czekach i przekazach, oraz wszelkich pisemnych zobowiązań, opiewających na marki polskie lub niemieckie, dozwolony jest bez specjalnego zezwolenia do wysokości 1 miliona marek polskich względnie niemieckich.

Kwota ta może być podwyższana lub zniżana, w miarę wzrostu względnie obniżenia zarobków, rozporządzeniem Wojewody Śląskiego, ogłoszonym w „Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego”.

Pozwoleń na wywóz kwot wyższych niż te, które są oznaczone w ustępie pierwszym, względnie zostaną ogłoszone w sposób przewidziany w ustępie drugim niniejszego artykułu, udziela Minister Skarbu względnie organy przez niego wyznaczone.

Do osób wyjeżdżających za granicę na podstawie paszportu stosują się co do wywozu marek niemieckich postanowienia analogiczne jak do wywozu walut zagranicznych (§ 7).

§ 9. Wywóz zagranicę papierów procentowych i dywidendowych oraz sprzedaż ich i zastaw osobom fizycznym i prawnym mającym miejsce zamieszkania względnie siedzibę zagranicą, wymaga zezwolenia Ministra Skarbu lub wyznaczonych przezeń organów. Zezwolenie takie może być udzielone również generalnie odnośnie do pewnego gatunku papierów, względnie pewnej instytucji.

§ 10. Sprzedaż zagranicę wypłat opiewających na marki polskie lub na marki niemieckie, a płatnych na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego dozwolona jest tylko bankom dewizowym, które obowiązane są o dokonaniu każdej transakcji zawiadomić Ministerstwo Skarbu względnie organy przezeń wyznaczone.

Postanowienia niniejszego paragrafu nie dotyczą dyskontowania zagranicą weksli, opiewających na marki polskie lub niemieckie.

§ 11. Dokonywanie wpłat w markach polskich na rachunki należących do osób fizycznych i prawnych, mających miejsce zamieszkania względnie siedzibę zagranicą z polecenia osób fizycznych i prawnych mających miejsce zamieszkania względnie siedzibę w Polsce, jak również przelewów sum w markach polskich z rachunków krajowych na rachunki zagraniczne, może być uskuteczniane tylko w bankach dewizowych i winno być uzasadnione transakcjami z zagranicą, wyszczególnionymi w punktach a), b), c), d), e), g), h) art. 4.

To samo odnosi się do wpłat względnie przelewów rachunkowych w markach niemieckich na rachunki zagraniczne z polecenia i na rachunek osób osiadłych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem wpłat na rachunki osób osiadłych w Niemczech z polecenia i na rachunek osób fizycznych i prawnych mających miejsce zamieszkania względnie siedzibę na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego (§ 12).

§ 12. Wykonywanie zleceń osób fizycznych i prawnych, mających miejsce zamieszkania względnie siedzibę na górnośląskiej części Województwa Śląskiego, dotyczących wywozu, względnie przekazywania do Niemiec sum w markach niemieckich, dozwolone jest tylko bankom dewizowym. To samo dotyczy wpłat względnie przelewów rachunkowych w markach niemieckich na rachunki osób fizycznych i prawnych, mających miejsce zamieszkania względnie siedzibę w Niemczech z polecenia i na rachunek osób osiadłych na górnośląskiej części Województwa Śląskiego. W razie gdy przewożona, przekazywana, względnie wpłacana na rachunek suma przewyższa kwotę, przewidzianą w § 8, dający zlecenie winien złożyć w banku dewizowym oświadczenie według załączonego wzoru w dwóch, przy przesyłce lub przewozie marek niemieckich w trzech egzemplarzach. (Załącznik 1). Banki winny we wszystkich wypadkach jeden egzemplarz tej deklaracji w ciągu tygodnia przesać do Urzędu Skarbowego, właściwego dla danego oddziału bankowego, zaś drugi egzemplarz względnie jego odpis winny przechowywać w ciągu lat trzech. Przy przesyłce lub przewozie marek niemieckich trzeci egzemplarz deklaracji winien być dołączony do deklaracji składanej przy wystawieniu pozwolenia na wywóz (§ 13). O ile zlecenie nie jest wykonywane przez bank zlecenie przyjmujący, lecz jest przekazane innemu bankowi dewizowemu, deklaracja winna być wręczona bankowi zlecenie przyjmującemu, który postąpi w myśl poprzednich przepisów.

Przekazywanie sum w markach niemieckich do Niemiec w wykonaniu zleceń osób fizycznych lub prawnych, mających miejsce zamieszkania względnie siedzibę w innych częściach Państwa dozwolone jest bankom dewizowym tylko w warunkach przewidzianych w § 4 niniejszego rozporządzenia.

§ 13. Wywóz zagranicę marek niemieckich oraz czeków, weksli i walorów, opiewających na marki niemieckie, dokonywany przez banki dewizowe, mające siedzibę na górnośląskiej części Województwa Śląskiego do oddziałów względnie central tych banków położonych w Niemczech, dozwolony jest o ile suma wywożona przekracza jeden milion marek niemieckich względnie kwotę ustaloną w myśl ust. 2

§ 8 za uzyskaniem pozwolenia na wywóz wydanego przez jeden z Oddziałów Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego. Pozwolenia takie wydawane będą zawsze, o ile przedstawiona będzie deklaracja banku według załączonego wzoru w dwóch egzemplarzach. (Załącznik 2).

§ 14. Wszelkie wypłaty gotówkowe dysponowane z zagranicy mogą być dokonywane jedynie w markach polskich. Wypłaty w walutach obcych dopuszczalne są jedynie za zezwoleniem Ministra Skarbu względnie organów przezeń wyznaczonych.

Wypłaty dysponowane z Niemiec mogą być dokonywane także w markach niemieckich.

§ 15. Posiadanie rachunków w walutach obcych jest dozwolone jedynie w bankach dewizowych. Dokonywanie z tych rachunków wypłat w kraju może nastąpić tylko w markach polskich lub niemieckich po kursie dnia wypłaty.

Wypłaty z powyższych rachunków zagranicę mogą być dokonywane jedynie na warunkach przewidzianych w § 4 niniejszego rozporządzenia.

Postanowienia powyższe nie dotyczą rachunków w walutach zagranicznych, prowadzonych w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej.

§ 16. Banki dewizowe i komisjonerzy dewizowi winni w swej działalności ściśle stosować się do instrukcji, wydanych w ramach niniejszego rozporządzenia przez Ministra Skarbu, jak również prowadzić rejestry dokonanych transakcji walutami zagranicznymi i dewizami, tudzież obrotów na rachunkach zagranicznych wedle wzorów, ustalonych przez Ministra Skarbu. Instytucje te obowiązane są na każde żądanie Ministra Skarbu, względnie jego organów, dostarczać wszelkich danych i wyjaśnień, związanych z transakcjami walutowymi, jakoteż sprzedażą marek polskich zagranicę oraz przekazywaniem względnie przewozem marek niemieckich zagranicę. Wszystkie instytucje finansowe podlegają w zakresie spraw objętych niniejszym rozporządzeniem nadzorowi, wykonywanemu przez organy, wyznaczone przez Ministra Skarbu.

§ 17. Bank dewizowy, względnie komisjoner dewizowy, może być decyzją Ministra Skarbu pozbawiony całkowicie lub częściowo prawa dokonywania transakcji walutami zagranicznymi i dewizami.

§ 18. Przepisy niniejszego rozporządzenia nie dotyczą wszelkich pieniędzy rosyjskich i ukraińskich oraz nie przewidują ograniczeń co do handlu zagranicznymi monetami kruszcowymi wewnątrz kraju.

Specjalne postanowienia odnoszące się do marek niemieckich, zawarte w §§ 8, 10, 11, 12, 13, 14 i 15 niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą z dniem 1 listopada 1923 r. Od dnia powyższego stosować się będą przy transakcjach, których przedmiotem jest marka niemiecka, postanowienia niniejszego rozporządzenia, dotyczące walut zagranicznych i dewiz.

§ 19. Przekroczenie powyższych przepisów (niezależnie od skutków wskazanych w § 17), pociąga kary przewidziane w ustawie z dnia 2 marca 1923 r.

(Dz. U. R. P. № 25 poz. 154), zmienionej ustawą z dnia 23 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 62 poz. 459).

§ 20. Minister Skarbu może w uwzględnieniu specjalnych warunków udzielać zwolnień od ograniczeń przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu. Również może Minister Skarbu przekazać wyznaczonym przez siebie władzom i organom udzielanie powyższych zwolnień w poszczególnych wypadkach.

§ 21. Szczegółowe postanowienia dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia zawierać będą przepisy wykonawcze, wydane przez Ministra Skarbu.

§ 22. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego w 10 dni po ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem art. 16, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

Minister Skarbu: *W. Grabski*

Minister Sprawiedliwości: *St. Nowodworski*

Załącznik 1 do rozp. Min. Skarbu
w poroz. z Min. Sprawiedl. z dn. 23.VI
1923 r. poz. 485.

№ porz.
..... dnia 192... r.

Do

(Banku)

W

Na zasadzie § 12 rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości w przedmiocie regulowania obrotu dewizami i walutami zagranicznymi na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego (Dz. U. R. P. № 63, poz. 485) podaję następujące dane co do udzielonego przez
my
nas zlecenia i zareczam że dane powyższe są
my
w zupełności zgodne z prawdą.

(Podpis, miejsce zamieszkania i adres).

U w a g a: *Oświadczenie bez podpisu jest nieważne.*

1) Przedmiot zlecenia (przesyłka, przekaz, zakredytowanie rachunku w markach niemieckich*):

2) Suma:

3) Nazwisko i miejsce zamieszkania (siedziba) odbiorcy:

4) Cel przesyłki (przekazu, zapisanie na dobro rachunku):

*) W razie przesyłki marek niemieckich należy podać formę w jakiej marki niemieckie mają być wywożone (gotówka, czek, przekaz i t. p.).

Załącznik 2 do rozp. Min. Skarbu
w poroz. z Min. Sprawiedl. z dn. 23.VI
1923 r. poz. 485.

№ porz.

Bank.....

.....dnia..... 192...r.

Do Oddziału Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej

w.....

Na zasadzie § 13 rozporządzenia Ministra Skarbu
w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości w przed-
miocie regulowania obrotu dewizami i walutami za-
granicznymi na obszarze górnośląskiej części Woje-
wództwa Śląskiego (Dz. U. R. P. № 63, poz. 485)
prosimy o wydanie pozwolenia na wywóz sumy:

Mkp.....

w gotówce (czekach, przekazach, wekslach).

Powyższa suma wywożona jest na nasz własny
rachunek—na rachunek klienta naszego według za-
łączonej deklaracji—do naszej Centrali (Oddziału)
w..... (Niemcy).

(Podpis banku)

U w a g a: *Słowa niepotrzebne należy wykreślić.*

Na wywóz powyższej sumy zezwala się
.....dnia..... 192...r.

(Podpis Oddziału P. K. K. P.).

Pozwolenie niniejsze nie może być cedowane
i ważnem jest w przeciągu 14-tu dni od daty wysta-
wienia. Urząd Celny zwróci niniejsze pozwolenie po
odebraniu go od wywożącego temu Oddziałowi
P. K. P., który je wystawił.